



18-01-2016

Sagsnr.
2016-0013297

Dokumentnr.
2016-0013297-1

Sagsbehandler
Marie Schytte Krabbe

Bilag 1: Notat vedr. udviklingen af foreningslivet i København

I dette notat beskrives Kultur- og Fritidsforvaltningens forslag til indsatsområder, som kan udvikle og hjælpe de folkeoplysende foreninger i København. Desuden beskrives tal på foreningsområdet i København, afsatte midler på området, og hvordan forvaltningen i dag arbejder med at understøtte foreningerne.

Indsatsområder

Styrke foreningernes ledere/trænere/frivillige: Københavns Kommune skal arbejde for at udvikle og styrke foreningernes bestyrelser, frivillige og trænere, så de bliver endnu bedre til at løfte foreningernes kerneopgaver. Der kan med fordel sættes fokus på de unge i foreningerne, så de bliver i stand til at videreføre foreningsarbejdet på sigt. Dette kan eksempelvis gøres ved at tilbyde kurser, konsulentforløb, erfaringsudveksling mv. Til foreningsmødet efterspurgte mange foreninger netop kompetenceudvikling, videndeling og fælles netværk på tværs af foreningerne. Dette indsatsområde skal bl.a. koordineres med idrætsforbundene og Team Copenhagen.

Lette administrationen: Det skal være enklere for foreningerne at løfte administrationen. Foreningerne efterspørger i høj grad en optimering af kommunens IT-systemer. Det betyder, at Kultur- og Fritidsforvaltningen skal sørge for, at procedurerne omkring tilskud, ansøgninger, bookinger mv. er så håndterbare som muligt. Fx i forhold til en forenkling af retningslinjer for ansøgninger og samtænkning af idrætsforbundenes systemer med Københavns Kommunes systemer (fx i forhold til medlemsregistrering).

Optimere brugerdriften: I henhold til tanken om ”Styrk borgerne” skal samspillet mellem Kultur- og Fritidsforvaltningens faciliteter og foreningerne optimeres. Foreningerne skal i højere grad klædes på til at håndtere den frihed, som fx selvbetjent åbningstid giver, mens forvaltningen skal være klar til at afgive noget af kontrollen til foreningerne. Et fokuspunkt kunne i den forbindelse være at forbedre dialogen mellem idrætsforeningerne og de lokale kultur- og fritidsinstitutioner. Desuden kom deltagerne på foreningsmødet med en række konkrete bud på forbedringer af mere teknisk karakter, som forvaltningen arbejder videre med.

Bedre facilitetsudnyttelse: Der skal være fokus på, at kultur- og idrætsfaciliteterne udnyttes bedre til glæde for alle foreninger. Det betyder, at forvaltningen skal videreudvikle de IT-systemer, der understøtter faciliteterne, mens foreningerne skal hjælpes til at

Nyropsgade 1
1602 København V

Telefon
2812 7387

Mobil
2812 7387

E-mail
makrab@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780393

kk.dk/integrationogfritid

optimere udnyttelsen af faciliteterne. Dette arbejder forvaltningen allerede konkret på i forbindelse med afskaffelse af facilitetsfordelingen. Foreningerne opfordrer desuden selv til en øget videndeling og et bedre kendskab mellem foreningerne lokalt, som kan optimere facilitetsudnyttelsen. Sammenhængen mellem tildeling af faciliteter, opfølgning på brugen af dem og den løbende lokale dialog med foreningerne er i dag adskilte funktioner, som med fordel kan tænkes bedre sammen. Et yderligere fokus kan eksempelvis være at udvikle og udfordre de special-foreninger, der råder over egne arealer på kultur- og fritidsfaciliteterne, til en mere fleksibel brug, eller at udvikle idrætsgrenene, så de tager højde for storbyens facilitetsmuligheder (fx beach- og street håndbold i mangel på reelle håndboldhaller).

Nye og alternative faciliteter: Der er generel mangel på faciliteter til foreningerne i København, og der er få kvadratmeter at bygge nyt på. Denne problemstilling kan eksempelvis imødekommes ved at tænke i alternative løsninger, såsom facilitetsfællesskaber, hvor kvadratmetrene udnyttes bedre via deling af redskabsrum, mødelokaler mv. Dette kan samtidig være medvirkende til større fællesskab og aktiviteter på tværs af foreningerne. Andre eksempler, som der kan arbejdes videre med, er brugerdrevne faciliteter og faciliteter der imødekommer de semiorganiserede brugere. På foreningsmødet anerkendte foreningerne, at der er få kvadratmeter at bygge på og havde en række gode ideer, fx at bruge skoler og tomme bygninger mere aktivt. Desuden efterspurgte de i høj grad samværsfaciliteter.

Gebyrmodel, der tilgodeser ”den hele forening”: For at styrke de foreninger, der er båret af en stærk frivilligkultur og tanken om det forpligtende fællesskab for både børn, unge og voksne, kan der med fordel iværksættes en ny gebyrmodel, hvor der betales højere gebyr for faciliteter til voksne over 25 år. Indtægter vil blive brugt på at sikre flere tider til foreningerne i prime time. En model, der på foreningsniveau afgør, om der overhovedet skal betales gebyr eller ej, indeholder et incitament til at have tilstrækkeligt mange ungdomsmedlemmer til at undgå betaling. Derudover kan der til betalingen knyttes en ”rabatordning” i forhold til procentdelen af unge i foreningen. En sådan model vil således indeholde en tilskyndelse for både foreninger og forbund til at prioritere ungdomsarbejde.

Fokus på samværet i foreningerne: ”3. halvleg” og det samvær som ligger ud over selve aktiviteten i foreningerne skal udvikles, så især børn og unge oplever foreningerne som mere end blot et aktivitetstilbud. I dag forsvinder medlemmer ofte lige efter aktiviteten fx fordi omklædnings- og badefaciliteterne ikke er tidssvarende. Mange foreninger vil gerne arbejde mere med samværet, men efterspørger i meget høj grad faciliteter til det, fx i form af fælles

klubhuse. Kultur- og Fritidsforvaltningen skal understøtte de foreninger, der gerne vil fokusere på det sociale/demokratiske samvær, ved at sørge for, at rammerne er i orden. Dette kan bl.a. ske via en mere aktiv brug af Klubhuspuljen, som i højere grad kan anvendes til projekter, der forbedrer samværet i foreningerne.

Foreningen som lokalt samlingssted: Foreningerne har potentiale til at være samlingssteder i deres lokalområde og skabe et kontinuerligt tilhørssted i en storby, der hele tiden forandrer sig. Kultur- og Fritidsforvaltningen skal hjælpe foreningerne med dette og bl.a. sørge for, at de bliver forankringspunkter for lokalt samarbejde. Dette kan eksempelvis ske ved at understøtte foreningerne i at få de rette kompetencer i forhold til samspillet med den offentlige sektor, som f.eks. folkeskolen, boligsociale helhedsplaner osv. Dette vil skabe synergieffekter, der både er til gavn for foreninger, borgere og forvaltning i lokalområdet. Forvaltningen vil i den forbindelse kigge på den interne organisering og arbejde hen imod en forankring af den lokale foreningsunderstøttelse i de lokale kultur- og idrætsenheder i samspil med den nye idrætsenhed og centralforvaltningens arbejde med foreningerne. Eksempelvis kunne en model være lokale ”foreningsombudsmænd”, der hjælper foreningerne i hvert deres lokalområde.

Samarbejde med folkeskolen: Der er et stort potentiale for, at foreningerne får en rolle på folkeskolerne i forbindelse med ”Den Åbne Skole”, bl.a. for at tiltrække nye børne- og ungdomsmedlemmer. To års erfaringer har desuden vist, at de foreninger, der samarbejder med skoler, oplever stor fremgang. De foreninger, der har lyst og ressourcer til at indgå i skolesamarbejde, skal derfor hjælpes struktureret. Dette kan bl.a. sikres ved at lægge op til, at Samarbejdspuljen fortsætter i 2017 og frem, og at Kultur- og Fritidsforvaltningens forsøg med en brobyggerfunktion på udvalgte skoler fortsættes og forankres lokalt. Disse indsatser har siden folkeskolereformens start vist gode resultater med at gøre det muligt for de lokale foreninger at spille ind i skolernes hverdag. Samtidig efterspurgte en del foreninger dette på foreningsmødet, nemlig stærk lokal koordinering, videndeling og et øget fokus på, at kommunen understøtter længerevarende samarbejder mellem udvalgte skoler og foreninger. Mange nævnte også en stor tilfredshed med samarbejdspuljen.

Et rummeligt foreningsliv: Som et led i at være en ansvarlig og inkluderende folkeoplysende forening, ønsker en del foreninger at påtage sig et socialt ansvar ved bl.a. at integrere socialt udsatte borgere, indgå i sundhedsprojekter for motionsuvante mv. Forvaltningen skal støtte op om disse foreninger og hjælpe dem til at få flere borgere med i foreningslivet. Indsatser som FerieCamp, Sociale Partnerskaber med fem idrætsforeninger og FritidsGuiderne

har over en længere årrække vist sig effektfulde i forhold til at hjælpe foreningerne med at sikre lige adgang for alle. Sociale Partnerskaber og FritidsGuiderne udløber begge med udgangen af 2016. Ønsker man at flere foreninger skal gøre en ekstra indsats på dette område, kan antallet af foreninger, der indgår partnerskaber med, med fordel udvides. Samtidig skal Kultur- og Fritidsforvaltningen sørge for, at indsatser i fx Sundhedsforvaltningen og Socialforvaltningen, der trækker på foreningslivet, i så høj grad og så tidligt som muligt indtænker foreningernes ressourcer og behov.

Koble store kultur- og idrætsevents med det lokale foreningsliv: I de kommende år huser København en række internationale events. Kultur- og Fritidsforvaltningen skal sørge for, at disse events ikke blot fremstår som enkeltstående aktiviteter, men får en blivende effekt og hjælper til at styrke foreningslivet. Dette skal ske ved at lave side-events hvor børn og unge præsenteres for idrætsgrenene, og hvor de lokale foreninger får mulighed for at rekruttere flere medlemmer. På foreningsmødet var en række foreninger interesserede i at indgå i samarbejdet om side-events, men lagde også stor vægt på, at det kræver en understøttende opbakning fra kommunen og idrætsforbundene. Desuden kom der flere forslag om at inddrage foreningerne i de store events som frivillige ressourcer, hvilket kan give oplevelser, netværk og sammenhold for foreningernes frivillige.

Fakta om foreningslivet i København

Der er registreret 1154 folkeoplysende foreninger i Københavns Kommune. De fordeler de sig således:

- 805 foreninger, svarende til 70 %, er idrætsforeninger.
- 349 foreninger, svarende til 30 %, er øvrige foreninger med aktiviteter som f.eks. musik, teater og spejder.
- 507 foreninger modtager tilskud til medlemmer under 25 år.
- 647 foreninger låner udelukkende offentlige lokaler.
- 231 foreninger modtager lokaletilskud til egne ejede eller lejede lokaler.

Afsatte midler på området i Kultur- og Fritidsforvaltningen

- Medlemstilskud til børn og unge under 25 år (25 mio. kr. årligt + 4 mio. kr. ekstra i 2016-2019).
- Klubhuspuljen (5 mio. kr. årligt + ekstra bevillinger).
- Udviklingspuljen for børn og unge (6 mio. kr. årligt).
- Sociale partnerskaber (1 mio. kr. årligt i 2015-2016).

- FerieCamp (5,5 mio. kr. årligt i 2015-2018).
- FritidsGuiderne (1 mio. kr. årligt i 2013-2016).
- DBU Street (0,5 mio. kr. årligt i 2015-2018).
- Håndbolden tilbage til København (0,8 mio. kr. i 2014-2016).
- Samarbejdspuljen til skole/foreningssamarbejde (afsat i BUF) (2 mio. kr. årligt i 2015-2016).

Kultur- og Fritidsforvaltningens arbejde i dag

I dag arbejder forvaltningen med en lang række understøttende opgaver for de folkeoplysende foreninger: foreningsoprettelse, facilitetsfordeling, tilskudsansøgning, puljer bl.a. Udviklingspuljen for børn og unge og Klubhuspuljen, rådgivning til egen drift, kursusrefusion, generel rådgivning om foreningers forhold i København samt mere specifik rådgivning og samarbejde vedr. folkeskolereformen og inklusion af udsatte børn og unge i foreningslivet.

Med Fritid KBH som idrætsenhed arbejdes der for:

- Højere idrætsdeltagelse og stærkere foreninger.
- Nem adgang til idrætsfaciliteter for byens borgere, selvbetjent adgang tænkes på tværs af forvaltningerne, så der er ens løsninger på alle faciliteter i Københavns Kommune og dermed enkelhed for borgeren.
- Mere fokus på foreningers kerneaktiviteter og mindre administration for foreninger. Ansøgningsrunder for faciliteter afskaffes og foreninger kan beholde lokale- og banetider, så længe de kan opretholde aktiviteter i de tildelte tider.
- Mere specifik rådgivning til idrætsforeninger, plads til udviklingstilbud og skræddersyede rådgivningsforløb til idrætsforeninger.
- Dynamisk idrætscenter med forankring i Grøndal Multicenter, hvor der er plads til workshops, idrætseksperimentarium, foredrag og en lang række andre idrætstiltag og forsøg.

Gennem programmet Folkeoplysning 2020 arbejder forvaltningen med at skabe bedre rammer for foreningslivet i København. Både ved at få flere offentlige faciliteter i udlån til foreninger og ved at optimere de faciliteter, der allerede udlånes til foreninger.

Desuden arbejder de lokale kultur- og idrætsenheder med den løbende dialog med foreningerne, bl.a. i forhold til brugen af faciliteter, hvilket er et område, hvor mere dynamisk kontakt til foreningerne kan føre til optimeret facilitetsudnyttelse. Med den seneste organisationsændring

vil de lokale kultur- og idrætsenheder kunne bidrage på flere områder, herunder:

- Udbyde skræddersyede rådgivningsforløb og muligheden for at styrke de lokale foreninger på det organisatoriske og ledelsesmæssige område under hensyntagen til de tilbud, som forbundene og Fritid KBH udbyder.
- Arbejde for at få de lokale foreninger til at arbejde sammen på tværs af klubstrukturer og idrætsgrene.
- Understøtte foreningerne i at få de rette kompetencer i forhold til samspillet med den offentlige sektor, som f.eks. folkeskolen, boligsociale helhedsplaner osv. Dette vil skabe synergieffekter, der både er til gavn for foreningerne, borgerne og forvaltning i lokalområdet.